

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Uw brief van

Ons kenmerk

Contactpersoon

Zoetermeer

VO/BOB/02/23376

13 juni 2002

Onderwerp

Doorkiesnummer

Beantwoording van vragen
m.b.t. het SCP-rapport en het VMBO

Bijgaand treft u de antwoorden aan op schriftelijke vragen,
die door de leden Dijkema en Tichelaar zijn gesteld over het
VMBO naar aanleiding van het SCP-rapport 'Zekere banden -
sociale cohesie, leefbaarheid en veiligheid', kenmerk
2010211160.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(drs. K.Y.I.J. Adelmund)

*Vragen gesteld door de leden Dijksma en Tichelaar
(beiden PvdA) aan de staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen, kenmerk 2010211160*

1.

Ja, ik heb kennis genomen van het genoemde artikel in Trouw.

2.

Het SCP doet de suggestie het vmbo op te waarderen en om te vormen tot een gedegen vakopleiding die minder gericht is op algemene vorming, aansluit bij de interesses van leerlingen, een goede aansluiting biedt op mbo en voldoende perspectief geeft op een succesvolle beroepsloopbaan (pagina 333 van het rapport). Het SCP stelt dat dit voorstel impliceert dat de integratiegedachte wordt losgelaten en het onderwijs aan leerlingen met gedrags- en andere problemen op afstand wordt gezet.

Deze kabinetsperiode heeft het beroepsonderwijs en in het bijzonder het vmbo hoogste prioriteit gekregen waar het ging om extra investeringen. Het belang van het beroepsonderwijs waarvan het vmbo het fundament vormt wordt door de onderwijssectoren breed onderschreven. Projecten van scholen en instellingen beginnen hun vruchten af te werpen, zo blijkt uit het u onlangs toegezonden NEI-rapport (zie de brief van 24 april 2002, OCW 02-421). Deze projecten zijn doorgaans gericht op aansluitings- en doorstroomvraagstukken, inventarisvernieuwing, modernisering van onderwijsvormen en leermiddelen en samenwerking met regionale belanghebbenden. De inspanningen leiden tot een hogere kwalificatiewinst binnen de beroepskolom.

De integratie van leerlingen die extra zorg en aandacht nodig hebben, is er op gericht om hen zoveel mogelijk kans te geven op het behalen van een startkwalificatie. In een kennismaatschappij is immers een bijdrage vanuit het talent van een ieder nodig.

Door integratie kunnen ook deze leerlingen baat hebben bij de toenemende samenwerking en afstemming tussen instellingen. Mede door de extra financiële middelen die beschikbaar zijn gesteld, wordt het scholen mogelijk gemaakt dergelijke contacten te leggen en te continueren. Zo heeft de Kamer dit voorjaar ingestemd met het wetsvoorstel tot invoering van het regionaal zorgbudget en zijn structurele middelen beschikbaar gesteld voor investeringen in de beroepskolom.

Scholen kunnen zelf beslissen of en in hoeverre ze in hun samenwerkingsverband 'probleemleerlingen' opnemen in 'normale' klassen dan wel hen tijdelijk of structureel in een andere setting onderbrengen. Door de indicatiestelling en het regionaal zorgbudget (gemengd model) krijgen de scholen hiervoor de benodigde financiële middelen en de mogelijkheden tot variëteit in de aanpak. Daarnaast voorziet het wetsvoorstel Leerling Gebonden Financiering er in dat onder meer leerlingen die zeer moeilijk opvoedbaar zijn via aangepaste voorzieningen onderwijs kunnen volgen.

Een sterk vmbo is naar mijn mening tegen deze achtergrond in staat om probleemleerlingen op een eigen, goede wijze op te vangen.

3.

De laatste jaren is sterk ingezet op versterking van het vmbo. Dit is gebeurd via onder meer het Actieprogramma vmbo. In dit programma staan thema's centraal als innovatie, nieuwe pedagogiek en didactiek, investeren in docenten en de relaties tussen vmbo-scholen en ROC's en sociale partners. Uit het onlangs verschenen NEI-rapport blijkt dat dit programma het imago van het vmbo heeft versterkt.

In het vmbo is de laatste tijd hard gewerkt aan het versterken van de samenwerking tussen scholen en zorgvoorzieningen. Dit mede tegen de achtergrond van de invoering van het regionaal zorgbudget en de indicatiestelling (gemengd model). Voor de groei van het aantal zorgleerlingen in het voortgezet onderwijs is een aantal verklaringen aan te wijzen, waaronder de wijzigingen in de sociaal-maatschappelijke context van leerlingen, zoals individualisering, veranderende gezinssituaties en de groei van het aantal nieuwkomers (zie ook de brief van 29 november 2000, TK 2000-2001 24 578, nr. 34). Juist door genoemde maatschappelijke factoren is het van groot belang dat de vmbo-instellingen in staat worden gesteld de leerlingen op te vangen en daarin samen te werken met andere instanties. De school kan dat immers niet alleen. Hiervoor zijn de afgelopen periode aanvullende financiële middelen beschikbaar gesteld.

4.

Het is van groot belang dat vmbo-instellingen onderwijs geven dat deze leerlingen bindt en boeit. Dat betekent: vernieuwing van de pedagogiek en didactiek, met name gericht op een betere aansluiting met de praktijk zoals bij de introductie van leerwerktrajecten. Maatwerk en variëteit in de organisatie en inrichting van leerprocessen en een hoge kwaliteit van de zorgstructuur. Voor de leerlingen moet een goed perspectief

blijven bestaan op een soepele doorstroom naar vervolgonderwijs. Het Actieprogramma vmbo heeft hieraan een impuls gegeven.

De school staat daarin niet alleen maar moet in staat zijn om samen met andere instellingen elke leerling die zorg nodig heeft het onderwijs te kunnen geven wat hij of zij nodig heeft. Dat betekent: samenwerken in de regio met het oog op een zo sluitend netwerk van voorzieningen. Samenwerken dus met de scholen voor praktijkonderwijs, de voorzieningen voor leerwegondersteunend onderwijs, andere vmbo-instellingen, gemeenten, bureaus voor jeugdzorg, politie en maatschappelijk werk. Ter stimulering van deze zogeheten zorgstructuur zijn de afgelopen periode aanvullende financiële middelen beschikbaar gesteld.

5.

Dit is een signaal dat serieuze aandacht vereist van schoolbesturen, management en personeel gezamenlijk. Immers, het gaat hierbij om professionalisering van de school opdat de leerling zich (weer) geboeid en veilig weet door het onderwijs dat hem of haar wordt aangeboden.

Zoals in het voorgaande aangegeven is voortdurende aandacht voor versterking van het vmbo van groot belang. Dit kan worden gerealiseerd door verdere uitbouw van de thema's die centraal staan in het Actieprogramma vmbo, alsook door versterking van de zorgbreedte in het voortgezet onderwijs. Het concept 'de brede school' uit het SCP-rapport kan daarbij voor scholen een goede aanvulling zijn.

6.

Het al dan niet aangaan van een fusie tussen vbo-scholen met mavo's is een keuze die de scholen zelf kunnen maken. Dit omdat alleen op die wijze de schoolbesturen maximaal kunnen inspelen op hun specifieke regionale situatie. Deze lijn wordt ook tot uitdrukking gebracht in de beleidsnotitie over verruiming van de planningsvrijheid door middel van regionale arrangementen (zie de brief van 3 april 2002, TK 2001-2002 27 903, nr. 4) waarbij vmbo-scholen meer mogelijkheden krijgen om vbo-leerwegen te combineren met de theoretische leerweg. Anno 2001 zijn er overigens nog 20 categorale vbo-scholen en 29 categorale mavo's op een totaal van ruim 800 VO-instellingen (dit totaal aantal is exclusief VO/MBO en AOC's).